

BARBADOS

ALEBO AJ O TOM AKO MÔŽE ADMIRÁL ZASTÚPIŤ KRÁĽA

Angličania pomenovali severnejšie ležiace ostrovy Malých Antíl vo sfére britského vplyvu Leeward Islands (Záveterné ostrovy). Do tejto skupiny patria Antigua, Barbuda, Britské Panenské ostrovy (British Virgin Islands), Dominika, Montserrat a St. Kitts–Nevis. Medzi rokmi 1871 – 1956 to boli spojené britské kolónie, ktoré od roku 1890 vydávali spoločné známky s názvom LEeward ISLANDS. Od roku 1902, opäť súbežne, vydávali vlastné známky aj jednotlivé ostrovy. Barbados je súčasťou južnejšie ležiacej skupiny ostrovov Malých Antíl, nazwanej Windward Islands (Náveterné ostrovy), kam patria okrem neho St. Lucia, St. Vincent, Grenada, Trinidad a Tobago (obr. 1).

V rámci Britskej Západnej Indie leží Barbados od ostatných ostrovov Malých Antíl tak trochu bokom, vzdialený asi 145 km východne od ostrova St. Vincent. Má šírku 23 km a dĺžku bežmála 34 km (obr. 2). Považujú ho, rovnako ako Jamajku, za perlu Antíl. Má tvar nepravidelného trojuholníka a zaberá plochu 431 km². Nad more sa dvíha postupne, okrem východnej strany, kde sú brehy príkré. Jeho pobrežie je obklopené koralovými útesmi, ktoré na niektorých miestach siahajú až 5 km do mora. Väčšina ostrova je zložená z koralových usadenín, ktoré sa zdvihli z mora vo viacerých geologických obdobiach. Takmer uprostred je jeho najvyšší bod Mount Hillaby (336 m). Z bokov vrchoviny steká na všetky strany k moru viacero krátkych bystrín. Barbados má podnebie tropické, atmosféru však väčšinou milosrdne ochladzuje mierny vánok od Karibiku. Pohromou Barbadosu i okolitých ostrovov sú občasné hurikány, ktoré v tejto oblasti vznikajú (CSG¹), Barbados 685 – 688, obr. 3a, 3b).

Obr. 3a

Obr. 3b

Prvými obyvateľmi Barbadosu boli Indiáni skupín Saladoid – Barrancoid, ktorí sem priplávali na kanoe od povodia rieky Orinoco v Južnej Amerike okolo roku 350. Ako ďalší prišli koncom 8. storočia Indiáni Arawakovia, ktorí dali ostrovu prvé známe meno Ichirouganaim. Obidve skupiny boli v 13. storočí zatlačené agresívnejšími Karibmi. Ako prvý z Európanov tento ostrov navštívil roku 1536 portugalský bádateľ Pedro Campos. Práve od neho pochádza dnešné meno ostrova – Barbados (Los Barbados = bradatí, fúzatí), ktoré mu dal podľa vzhľadu figovníkov na ostrove. Ich dlhé visiace vzdušné korene sa podľa jeho názoru podobali na brady.

V nasledovných desaťročiach španielski conquistadori (dobyvatelia) pochytili na Barbadose skoro všetkých domorodcov a zapriahli ich do otrockej práce na plantážach. Zvyšok Indiánov pred nimi z ostrova utiekol. Na mapách tej doby bol Barbados uvádzaný ako St. Bernardo, Bernandos, Barbudoso, Barudoso. Angličanmi zostal dlhšie nepovšimnutý.

Kráľa Jakuba I. (obr. 4), ktorý bol pravnikom zakladateľa dynastie Henricha VII. Tudora, od samého začiatku jeho nástupu na anglický trón roku 1603 neustále prenasledovali finančné

Obr. 4

problémy. Osídľovanie zámorských území neprinášalo okamžité zisky a preto ho nijako nepodporoval. Vysnívané zlatonosné eldorádo v Amerike sa taktiež nikomu nepodarilo objaviť. Keďže uzavrel mier so Španielskom, nemohol ani dovoliť oberať o zlato španielske galeony, ako to praktizoval za čias jeho predchodkyne kráľovnej Alžbety I. sir Francis Drake. Jakub si ale nadovšetko vážil mier. Napriek tomu sa nevhodne zaplietol do tridsaťročnej vojny (1618 – 1648). Okrem krajín strednej Európy sa v nej, ale na opačných stranách, angažovali aj Španielsko a Anglicko. Parlament vojnu síce schvaľoval, ale neposkytoval mu na jej vedenie dostatok prostriedkov. Jakub roku 1625 zomrel a len tým sa vraj vyhol zrážke s parlamentom, ktorá by bola znamenala občiansku vojnu. Zanechal po sebe rozsiahle dlhy. Krajina smerovala ku konštitučnej monarchii. Hoci sa názory na Jakuba I. rôznia, bol to predsa len kráľ vo viacerých smeroch značne úspešný. A to napriek niektorým vážnym vadám charakteru aj chybám v úsudku. On vlastne Angličanom nerozumel. Za jeho vlády bolo však Anglicko najpokojnejšou krajinou Európy.

Objavovanie, dobývanie a osídľovanie nových zámorských území prebiehalo často akoby paralelne. V čase, keď sir Walter Raleigh (pozri prílohu časopisu Zberateľ č. 5/2005) nedobrovoľne trávil svoj život v londýnskom Toweri (väzenie pre prominentných väzňov), zakotvila pri brehoch ostrova Barbados (aj Barbadoes) anglická loď s poetickým menom Olive Blossom (Olivový kvet, CSG, Barbados 152, obr. 5).

Bolo to roku 1605. Posádka, ktorá našla ostrov neobývaný, bez váhania na ňom vztýčila anglickú zástavu a zabrala ho v mene jeho veličenstva. Trvalé osídlenie Barbadosu (CSG, Barbados 538 – 540) sa však datuje až od roku 1625. Kapitán John Powell (CSG, Barbados 541, obr. 6) priviezol 80 kolonistov (obr. 7) a založil mesto Holetown. Ostrov následne prešiel viacerými rukami. Jakub, ktorý sa o zámorské územia pre korunu neveľmi zaujímal, ho prepožičal earlovi (grófovi) z Marlborough. Roku 1627 sa stal Barbados oficiálne anglickou kolóniou (CSG, Barbados 240, vlavo

na známke je už kráľ Karol I., obr. 8) a pripadol earlovi z Carlisle (CSG, Barbados 586 – 589, obr. 9), ktorému kráľ Jakub prepožičal všetky karibské ostrovy. Za prvého guvernéra Barbadosu bol vymenovaný Henry Powell²). Roku 1628 pristálo na juhozápadnom pobreží v zátokke Carlisle Bay ďalších šesťdesiatštyri usadlíkov, ktorí tam založili budúce hlavné mesto Bridgetown (CSG, Barbados 593 – 596, obr. 10a, 10b). S rastom populácie sa popri bavle a tabaku ako výhodná plodina stále viac pestovala cukrová trstina. Otroci na prácu boli dovážaní z Afriky³).

Po Jakubovi zasadol na vtedy už nebezpečne labilný anglický trón jeho syn Karol I. (obr. 11) Parlament roku 1628 presadil prijatie petície práv (Petition of Rights), ktorá značne obmedzila dovtedajšie možnosti absolútnej moci koruny. Okrem iného kráľ už nemohol vyrubovať dane. Karol to bral ako systematické ponižovanie. Roku 1629 parlament rozpustil s úmyslom

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 5

Obr. 6

Obr. 7

Obr. 8